

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

**Raport z realizacji
„Wojewódzkiego programu
przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa
kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”
za rok 2021**

Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
Toruń, marzec 2022

Spis treści

Spis treści.....	1
Wstęp.....	2
Kierunek interwencji I. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości dotyczących przemocy w rodzinie wśród instytucji pracujących w tym obszarze (przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, środowiska prokuratorów, sędziów, adwokatów, radców prawnych i aplikantów zawodów prawniczych), studentów przygotowujących się do pracy w tych instytucjach (pedagogika, medycyna, studia pielęgniarstwa) i władz samorządów lokalnych oraz podnoszenie jakości świadczonej pomocy, w tym profesjonalizacja kadry pracującej zarówno z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, jak i stosującymi taką przemoc, zapobieganie wypaleniu zawodowemu tych kadr, poprawa skuteczności pomocy.....	3
Kierunek interwencji II. Tworzenie faktycznej sieci współpracy różnych środowisk działających na rzecz rodziny, tworzenie jasnych procedur „uzupełniających” braki w istniejących przepisach ze szczególnym uwzględnieniem tempa podejmowanych i prowadzonych działań interwencyjnych i pomocowych, stworzenie gotowych narzędzi pracy, np. opracowania konkretnych programów, algorytmów postępowania, scenariuszy spotkań itp. (pomocnych zarówno w pracy z osobami doświadczającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc w rodzinie), wczesne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych na rzecz rodzin w kryzysie, tak aby nie dopuścić do wystąpienia przemocy oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach objętych tą pomocą oraz budowanie świadomości społecznej dotyczącej przemocy w rodzinie, jej źródeł, skutków, kształtowanie postaw indywidualnych dla niestosowania przemocy i nietolerancji przemocy w rodzinie.	10
Kierunek interwencji III. Wzmocnienie lokalnej sieci infrastrukturalnej pomocy osobom doświadczającym przemocy, w tym wspieranie samorządów powiatowych i gminnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w wypełnianiu ich ustawowych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy (w szczególności w tworzeniu punktów konsultacyjnych; ośrodków wsparcia, punktów interwencji kryzysowej, domów dla matek z małoletnimi dziećmi, mieszkań socjalnych czy komunalnych dla osób doświadczających przemocy, dostęp do poradnictwa anonimowego. Upowszechnienie działań edukacyjnych, terapeutycznych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz pomoc rodzinom (zarówno już dotkniętym przemocą, jak i tym dopiero zagrożonym przemocą domową), czyli mediacje rodzinne, praca z osobami dorosłymi wywodzącymi się z rodzin przemocowych, wsparcie rodzin nieporadnych wychowawczo (szkoły rodziców, terapia rodzinna, itp.).....	15
Podsumowanie	18
Finansowanie realizacji Programu w roku 2021	21
Spis załączników	27

Wstęp

Niniejszy Raport z realizacji programu „Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026” dotyczący roku 2021 – pierwszego roku realizacji Programu. Wojewódzki program, o którym mowa powyżej został przyjęty uchwałą nr 1/39/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 stycznia 2021 roku .

W ramach monitorowania realizacji Programu zaplanowano sporządzanie rocznych raportów z jego realizacji i przedstawianie ich do informacji Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego¹.

Podstawą do opracowania niniejszego Raportu jest harmonogram rzeczowo-finansowy „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026” na rok 2021, będący załącznikiem do uchwały nr 3/94/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. W przywołanym harmonogramie zaplanowano poziom wskaźników realizacji programu, który powinien być osiągnięty w roku 2021 w poszczególnych kierunkach interwencji.

¹ Por. „Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”, s. 27

Kierunek interwencji I. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości dotyczących przemocy w rodzinie wśród instytucji pracujących w tym obszarze (przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, środowiska prokuratorów, sędziów, adwokatów, radców prawnych i aplikantów zawodów prawniczych), studentów przygotowujących się do pracy w tych instytucjach (pedagogika, medycyna, studia pielęgniarstwa) i władz samorządów lokalnych oraz podnoszenie jakości świadczonej pomocy, w tym profesjonalizacja kadry pracującej zarówno z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, jak i stosującymi taką przemoc, zapobieganie wypaleniu zawodowemu tych kadr, poprawa skuteczności pomocy.

Celem strategicznym dla I kierunku interwencji jest „Wzrost świadomości dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie wśród osób bezpośrednio pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osób przygotowujących się do tej pracy oraz przedstawicieli szerokokorozumianego otoczenia rodziny, a także podnoszenie ich wiedzy i kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu”².

Dla osiągnięcia wyżej wymienionego celu zaplanowano opisane poniżej działania.

Działanie 1.1. Systematyczne organizowanie szkoleń dla osób pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych oraz realizatorów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W roku 2021 zorganizowano trzy szkolenia dla osób pracujących w bezpośrednim kontakcie z osobami doświadczającymi przemocy, a także z osobami taką przemoc stosującymi.

1. Szkolenie dla przyszłych realizatorów programu „Bez przemocy”, zrealizowane w formule stacjonarnej w Toruniu, w dniach, 6-10 września 2021 r. To wysokospecjalistyczne szkolenie, dające uprawnienia do realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, ukończyło 8 osób – czyli 4 pary trenerskie³.
2. Szkolenie dla funkcjonariuszy Policji pt. „Przeciwdziałanie przemocy – zagadnienia elementarne” zostało zrealizowane we współpracy z Wojewódzką Komendą Policji w Bydgoszczy. Przeprowadzono zajęcia dla dwóch grup uczestników. Pierwsza grupa odbyła szkolenie w dniu 19 października 2021 r., a druga – 21 października 2021 r. Obie edycje szkolenia odbyły się w Toruniu, w formule stacjonarnej i uczestniczyło w nich łącznie 50 policjantów⁴.
3. Szkolenie dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych⁵ – odbyła się edycja podstawowa szkolenia pt. Profesjonaliści 1 oraz edycja rozszerzona – Profesjonaliści 2. Szkolenie zrealizowano w formule hybrydowej:

² Por. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”, s. 19

³ Relacja ze szkolenia dostępna na <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/15/viii-edycja-szkolenia-bez-przemocy-za-nami>

⁴ Relacja ze szkolenia dostępna na <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/71/wsparcie-pracy-policji>

⁵ Relacja ze szkolenia dostępna na <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/67/profesjonalisci-na-zakonczenie-sezonu-szkoleniowego>

- a. Profesjonaliści 1 – część stacjonarna w dniach 28-30 września 2021 r. we Włocławku, część zdalna (synchronicznie) w dniach 5 i 8 listopada 2021 r. (łącznie 34 godz. dydaktyczne),
- b. Profesjonaliści 2 – część stacjonarna w dniach 3-5 listopada 2021 r. w Bydgoszczy, część zdalna (synchronicznie) w dniach 30 września 2021 r. i 8 listopada 2021 r. (łącznie 36 godz. dydaktycznych).

Ponadto, opracowano szkolenie e-learningowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dedykowane pracownikom oświaty, jednak z powodu awarii platformy szkoleniowej będącej w dyspozycji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, opracowane na początku listopada 2021 r. szkolenie nie mogło zostać wdrożone.

Działanie 1.2 Organizowanie konferencji, warsztatów, seminariów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób pracujących w instytucjach oświatowych, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, władz samorządowych i organizacji pozarządowych oraz

działanie 1.3 Organizacja spotkań informacyjnych z przedstawicielami lokalnych samorządów zawodowych prawniczych oraz regionalnym i instytucjami wymiaru sprawiedliwości (sądy, prokuratury) w celu wprowadzenia do programów szkoleń dla aplikantów oraz do programów szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników tych instytucji, zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i szczególnej roli w tym obszarze zawodów prawniczych i pracowników wymiaru sprawiedliwości.

Dla wyżej wymienionych działań zaplanowano wspólny wskaźnik – liczba konferencji, warsztatów, seminariów itp. zorganizowanych przy współudziale samorządu województwa kujawsko-pomorskiego dla sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, lekarzy, pielęgniarek, położnych, nauczycieli, członków organizacji pozarządowych.

Pierwszym wydarzeniem realizowanym w ramach wskazanych działań, były zajęcia seminaryjno-warsztatowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla księży katolickich Diecezji Toruńskiej. Zajęcia odbyły się w formule online – synchronicznie, w dwóch sesjach – 24.05.2021 r. oraz 31.05.2021 r. i trwały łącznie osiem godzin dydaktycznych.

W tym pilotażowym przedsięwzięciu wzięło udział 16 kaptanów.

Kolejnym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach dwóch wyżej wspomnianych działań, było spotkanie z przedstawicielkami Kół Gospodyń Wiejskich z naszego regionu. Spotkanie poświęcone działaniom samorządu województwa kujawsko-pomorskiego na rzecz rodzin i możliwych formach współpracy ze środowiskiem KGW, odbyło się 30 listopada 2021 r., w siedzibie Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-pomorskiego w Toruniu.

Działanie 1.4 Nawiązanie współpracy z Kujawsko-Pomorskim Kuratorem Oświaty oraz funkcjonującymi w regionie placówkami doskonalenia zawodowego nauczycieli w celu włączenia zagadnień z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym szczególnie diagnozy zjawiska i kompleksowych metod pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie) do systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli, treści rad pedagogicznych i innych spotkań kadry merytorycznej poradni psychologiczno-pedagogicznych i szkół różnego szczebla oraz

działanie 1.5 Przeprowadzenie spotkań z władzami wyższych uczelni (publicznych i niepublicznych działających w województwie kujawsko-pomorskim) w celu wprowadzenia do programów studiów tematów, przedmiotów związanych z problemem przemocy w rodzinie, systemem przeciwdziałania temu zjawisku oraz rolem różnych grup zawodowych i społecznych w zatrzymywaniu tego negatywnego zjawiska.

Dla monitorowania wyżej wymienionych działań ustanowiono wskaźnik: liczba spotkań / wystąpień dotyczących włączenia treści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie do programów kształcenia.

W 2021 r. poziom tego wskaźnika wyniósł 2 działania, a konkretne przedsięwzięcia opisano poniżej.

1. W czerwcu bieżącego roku Marszałek Województwa – p. Piotr Całbecki wystosował do rektorów / prorektorów ds. jakości kształcenia wszystkich uczelni wyższych w naszym regionie, pismo w którym apelował do władz tych uczelni w sprawie włączenia tematyki przeciwdziałania przemocy domowej do programów zajęć obowiązkowych lub dodatkowych.
2. 8 czerwca 2021 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami publicznych i niepublicznych placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zaproszenie na spotkanie wystosowano do ponad dwudziestu placówek funkcjonujących w naszym województwie. Na spotkaniu reprezentowane były jedynie pięć z nich. Obecni na spotkaniu goście wyrazili otwartość na współpracę w zakresie propagowania wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwych do podjęcia działań ograniczających to zjawisko.

Działanie 1.6 Przygotowanie materiałów dydaktycznych dla nauczycieli różnych szczebli do przeprowadzenia zajęć z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Na rok 2021 zaplanowano opracowanie jednego scenariusza lekcji o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W wyniku przesłanych zapytań ofertowych otrzymano propozycje opracowania kilku scenariuszy dla różnych grup wiekowych, w tym np. kilku scenariuszy stanowiących kontynuację wątku przewodniego w kolejnych klasach szkoły podstawowej (od „0” do kl. III). W związku z powyższym podjęto decyzję o zamówieniu 6 scenariuszy, które zostały opracowane w listopadzie 2021 r. Materiały te zostaną opublikowane na początku 2022 r., w zmodernizowanym portalu <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/>.

Działanie 1.7 Przygotowywanie i dystrybuowanie materiałów informacyjnych poradników z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla specjalistów, szczególnie przedstawicieli oświaty i ochrony zdrowia oraz

działanie 1.8 Opracowanie gotowych narzędzi pracy, np. opracowania konkretnych programów, wytycznych, algorytmów postępowania, procedur, scenariuszy spotkań itp. (pomocnych zarówno w pracy z osobami doświadczającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc w rodzinie) dla poprawy jakości współpracy pomiędzy przedstawicielami różnych służb oraz promocja już opracowanych narzędzi o podobnym charakterze.

W ramach realizacji powyższych działań w roku 2021 zaplanowano opracowanie / udostępnienie jednego poradnika dot. procedury NK lub programu, procedury lub tym podobnego materiału. Materiał taki – Program psychologiczno-terapeutyczny „Ku mocy” samorząd województwa kujawsko-pomorskiego otrzymał w darowiźnie od jego autorki – pani Katarzyny Łęgowskiej. Wspomniany program został w dniu 17 listopada 2021 r. przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą nr 45/1873/21. Program jest konkretnym narzędziem pracy z osobami stosującymi przemoc domową i może zostać udostępniony, na indywidualny wniosek, samorządom powiatowym z naszego województwa.

W grudniu 2021 r. wpłynął pierwszy taki wniosek (od powiatu Chełmińskiego) i po podpisaniu umowy licencyjnej, program „Ku mocy” zostanie udostępniony temu samorządowi do realizacji w roku 2022.

Ponadto należy wspomnieć, że opracowanie i przyjęcie nowego „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026” pociągnęło za sobą konieczność aktualizacji programów ramowych – zarówno Ramowego programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie, jak i Ramowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Oba wspomniane programy były załącznikami do „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020” i wraz z nim przestały zobowiązywać. Zaktualizowane programy ramowe zostały przyjęte uchwałą nr 39/1652/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 6 października 2021 r. w sprawie przyjęcia programów: „Ramowy program ochrony ofiar przemocy w rodzinie” i „Ramowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. Ze względu na charakter przeprowadzonej aktualizacji, jak i fakt, że obowiązek opracowania ww. programów nakłada na województwo ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁶, nie uwzględniono programów ramowych przy ustalaniu poziomu wskaźnika „liczba opracowanych / udostępnionych poradników ...”.

Działanie 1.9 Stworzenie portalu internetowego, na którym zebrane będą wszelkie informacje na temat procedury NK, przepisy, procedury, schematy postępowania itp. – modernizacja, rozbudowa i bieżąca aktualizacja domeny <http://www.niebieskaLinia.kujawsko-pomorskie.pl/>.

W 2021 r., w grudniu, dokonano modernizacji serwisu internetowego Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii. Odświeżono szatę graficzną oraz tak podzielono treści, aby łatwiej było znaleźć potrzebne informacje, stworzono specjalną zakładkę dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie⁷.

⁶ Art. 6 ust. 6 p. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – Dz. U. 2021 poz. 1249.

⁷ Por. <http://www.niebieskaLinia.kujawsko-pomorskie.pl/> oraz <http://www.niebieskaLinia.kujawsko-pomorskie.pl/13/dla-profesjonalistow>

Działanie 1.10 Uruchomienie konsultacji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie świadczonych przez zespół doradców/superwizorów – rozszerzenie o ten element działalności Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii (KPNL).

Od maja 2021 r. uruchomiono dyżur dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Konsultacje prowadzone są telefonicznie, dwa razy w miesiącu w godz. 8.00-12.00 pod numerem 800 154 030. Dokładny harmonogram dyżurów opublikowany jest na stronie <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/76/dyzury>.

W okresie 1.05.2021 r. do 31.12.2021 r. udzielono 28 porad i konsultacji oraz przeprowadzono 46 rozmów informacyjnych.

Działanie 1.11 Organizacja, przez instytucje bezpośrednio działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, superwizji i szkoleń w zakresie przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu pracowników pierwszego kontaktu.

W ramach tego działania zorganizowano warsztaty zapobiegające wypaleniu zawodowemu dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych⁸. Warsztaty zostały przeprowadzone we współpracy z siedmioma samorządami gminnymi (Sicienko, Solec Kujawski, Kruszwica, Inowrocław, Łysomice, Gniewkowo, M. Bydgoszcz). W okresie 22.06 – 5.11.2021 r. zrealizowano 12 warsztatów, w których wzięły udział 102 osoby. Zaproszenie do współpracy przy organizacji warsztatów wysłano w kwietniu 2021 r. do kierowników ośrodków pomocy społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i do 10 maja 2021 r. zbierano zgłoszenia do udziału w projekcie. Z samorządami, które zgłosiły swój akces do współpracy, podpisano porozumienia, na mocy którego gmina zapewniała zaplecze organizacyjne (lokal, sprzęt multimedialny i catering), a samorząd województwa zapewniał trenerów realizujących zajęcia. Harmonogram warsztatów przedstawia tabela nr 1.

Uzupełnieniem dla opisanych wyżej zajęć, był równoległe realizowany cykl podobnych warsztatów – przygotowany i finansowany w ramach „Kujawsko-Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2022”⁹.

⁸ Relacja z całego cyklu warsztatów dostępna na <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/68/zapobiegamy-wypaleniu-zawodowemu>

⁹ Uczestniczyło w tym cyklu 13 grup (113 osób) z 7 gmin / powiatów – przedsięwzięcie będzie szczegółowo opisane w Raporcie z realizacji w 2021 Kujawsko-Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2022

Tabela 1. Harmonogram realizacji warsztatów zapobiegających wypaleniu zawodowemu pracowników pierwszego kontaktu pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych).

Termin	Gmina
22.06.2021	Kruszwica (pierwsza grupa)
23.06.2021	M. Bydgoszcz (pierwsza grupa)
28.06.2021	Inowrocław (pierwsza grupa)
29.06.2021	Inowrocław (druga grupa)
14.09.2021	Łysomice (pierwsza grupa)
15.09.2021	Łysomice (druga grupa)
22.09.2021	M. Bydgoszcz (druga grupa)
23.09.2021	Sicienko (pierwsza grupa)
06.10.2021	Solec Kujawski
07.10.2021	Sicienko (druga grupa)
04.11.2021	Kruszwica (druga grupa)
05.11.2021	Gniewkowo

Realizację wszystkich działań podjętych w ramach I kierunku interwencji i poziom osiągniętych wskaźników prezentuje tabel nr 2

Tabela 2. Realizacja w roku 2021 działań w ramach celu: Wzrost świadomości dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie wśród osób bezpośrednio pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osób przygotowujących się do tej pracy oraz przedstawicieli szerokokorozumianego otoczenia rodziny, a także podnoszenie ich wiedzy i kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

wskaźnik	Plan 2021	Wykonanie 2021
liczba szkoleń zorganizowanych dla pracowników instytucji bezpośrednio działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4	3
liczba osób przeszkolonych (ogółem), w tym:	170	142
· członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych,	90	84
· członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0
· pedagogów szkolnych, nauczycieli, pracowników poradni pedagogiczno-psychologicznych	30	0
· kuratorów sądowych	0	0
· policjantów	50	50
· pracowników socjalnych	0	0
liczba konferencji, warsztatów, seminariów itp. zorganizowana przy współudziale samorządu województwa kujawsko-pomorskiego dla sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, lekarzy, pielęgniarek, położnych, nauczycieli, członków organizacji pozarządowych	2	2
liczba spotkań / wystąpień dotyczących włączenia treści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie do programów kształcenia	2	2
liczba scenariuszy lekcji, materiałów dydaktycznych opracowanych na potrzeby nauczycieli i pedagogów szkół różnych szczebli	1	6
liczba opracowanych / udostępnionych poradników dot. procedury NK, programów, procedur itp. ¹⁰	1	1
prorowadzenie – bieżąca aktualizacja portalu informacyjnego dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1	1
liczba konsultacji / porad udzielonych osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	20	28
liczba superwizji i szkoleń zapobiegających wypaleniu zawodowemu organizowanych przy współudziale samorządu województwa	1	1 ¹¹

¹⁰ W rozumieniu opracowanych / udostępnionych oryginalnych materiałów, a nie egzemplarzy

¹¹ W rozumieniu jednego cyklu (rodzaju warsztatów), które zrealizowano dla 12 grup

Kierunek interwencji II. Tworzenie faktycznej sieci współpracy różnych środowisk działających na rzecz rodziny, tworzenie jasnych procedur „uzupełniających” braki w istniejących przepisach ze szczególnym uwzględnieniem tempa podejmowanych i prowadzonych działań interwencyjnych i pomocowych, stworzenie gotowych narzędzi pracy, np. opracowania konkretnych programów, algorytmów postępowania, scenariuszy spotkań itp. (pomocnych zarówno w pracy z osobami doświadczającymi przemocy, jaki i stosującymi przemoc w rodzinie), wczesne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych na rzecz rodzin w kryzysie, tak aby nie dopuścić do wystąpienia przemocy oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach objętych tą pomocą oraz budowanie świadomości społecznej dotyczącej przemocy w rodzinie, jej źródeł, skutków, kształtowanie postaw indywidualnych dla niestosowania przemocy i nietolerancji przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym wyznaczonym dla tego kierunku interwencji jest: „Wzrost społecznej świadomości zjawiska i odpowiedzialności za ograniczenie skali przemocy w rodzinie oraz wzmocnienie faktycznej sieci współpracy różnych środowisk działających na rzecz rodziny”¹². Dla realizacji tego celu zaplanowano opisane poniżej działania.

Działanie 2.1. Prowadzenie badań, analiz, diagnoz dot. występowania i skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz jej wpływu na życie mieszkańców województwa.

Na rok 2021 nie zaplanowano przeprowadzenia badań i analiz, gdyż diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie opracowano w roku 2020 na potrzeby opracowania nowego wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kolejną diagnozę zaplanowano na rok 2024 w połowie okresu obowiązywania „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”.

Działanie 2.2. Rozpowszechnianie informacji nt. skali zjawiska przemocy w rodzinie, form przemocy, przepisów prawnych, środków, metod, form zapobiegania występowania aktów przemocy poprzez kampanie społeczne, akcje promocyjne, wydawnictwa, wywiady, audycje sponsorowane itp. poprzez inicjowanie lub zaangażowanie się w akcje i kampanie społeczne o charakterze edukacyjnym dot. przeciwdziałania przemocy, zwalczania uprzedzeń, dyskryminacji oraz kreowania postaw prospołecznych.

Działania zrealizowane w roku 2021 to:

- audycja telewizyjna (TVP Bydgoszcz) w ramach cyklu „Mocne wsparcie” wyemitowana w dniu 23.02.2021 r., w całości poświęcona diagnozie zjawiska przemocy w rodzinie w województwie kujawsko pomorskim i wynikającym z niej rozwiązaniom i działaniom zapisanym w „Wojewódzkim programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”;
- cykl ogłoszeń prasowych¹³ z informacjami o Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii i zamiejscowych dyżurach prawnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie

¹² Por. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”, s. 19 i 20

¹³ Przykładowy projekt ogłoszenia prasowego przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszego Raportu

(Gazeta Pomorska wydanie dla Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia – w dniu 3 grudnia 2021 r., Czas Chełmna – wydania z 26 listopada oraz 3 i 10 grudnia 2021 r.)¹⁴;

- audycje radiowe („Pytać każdy może” w Radio PiK) – udział przedstawicieli Departamentu Spraw Społecznych i konsultantów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii w audycjach emitowanych w dniach 26 czerwca i 3 listopada 2021 r., poświęconych odpowiednio: pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i telefonom zaufania, w obu audycjach informowano o działaniach pomocowych w ramach Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii.

Ponadto, w ramach działań innych komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, podejmowane były we współpracy z Departamentem Spraw Społecznych tematy związane ze zjawiskiem przemocy w rodzinie:

- w ramach projektu COMPAS (Covidowy Omnibus i Mapa Pomocowych Akcji Specjalnych) współfinansowanego ze środków unijnych, opublikowano wiele filmów, komiksów i informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspomniane materiały są dostępne na oficjalnym profilu Facebook województwa kujawsko-pomorskiego (<https://pl-pl.facebook.com/WojewodztwoKujawskoPomorskie/>)¹⁵;
- na oficjalnym profilu Facebook województwa kujawsko-pomorskiego, w dniu 25 listopada 2021 r. ukazał się post dotyczący akcji „Biała Wstążka”.

Opisane działanie obejmuje również publikacje materiałów informacyjnych i promujących działania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii (plakaty, ulotki, poradniki, informatory itp.).

W 2021 r. wydano poniższe materiały:

- broszurę formatu A5 zawierającą podstawowe informacje o zjawisku przemocy w rodzinie, możliwościach uzyskania pomocy, konsekwencjach stosowania przemocy domowej, podstawowych przepisach prawa oraz dane kontaktowe do Biura Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy i Kujawsko-pomorskiej Niebieskiej Linii¹⁶;
- kalendarz trójdzielny na rok 2022 z informacjami o Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii, „Wojewódzkim programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”¹⁷.

Dodatkowo wydano również materiały pomocnicze – przeznaczone do wspierania innych działań realizowanych przez Biuro Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy: wizytówki z danymi kontaktowymi Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii i Biura oraz notesy (format A4)¹⁸ z analogicznymi danymi.

Wszystkie wydawane materiały są dystrybuowane do:

- gmin i powiatów naszego województwa – głównie do tych samorządów, które współpracują z województwem kujawsko-pomorskim w ramach zawartych porozumień;
- uczestników szkoleń, konferencji, warsztatów itp. przedsięwzięć organizowanych przez Biuro Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy;
- podmiotów współpracujących w realizacji ww. przedsięwzięć;
- klientów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii.

¹⁴ Ogłoszenia, które ukazały się w Gazecie Pomorskiej sfinansowane z budżetu Biura Prasowego.

¹⁵ Przykładowe opublikowane posty przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszego raportu.

¹⁶ Projekt broszury stanowi załącznik nr 3 do niniejszego raportu.

¹⁷ Projekt kalendarza stanowi załącznik nr 4 do niniejszego raportu.

¹⁸ Projekty wspomnianych materiałów przedstawiono w załączniku nr 5 do niniejszego raportu.

Działanie 2.3 Wspieranie (finansowe, merytoryczne) projektów dot. zapobiegania przemocy, nierówności związanej np. z płcią, wiekiem, statusem społecznym, krajem pochodzenia (cudzoziemcy) w szczególności projektów opartych na społecznej, obywatelskiej aktywności (granty).

Na rok 2021 nie były planowane takie działania, a tym samym ich nie realizowano.

Działanie 2.4 Utworzenie forum wymiany doświadczeń i informacji, materiałów pomocniczych itp. dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (funkcjonalność w ramach modernizowanego portalu internetowego), lokalne i/lub regionalne meetingi specjalistów.

W ramach tego działania zmodernizowano serwis internetowy www.niebieskallinia.kujawsko-pomorskie.pl. Oprócz nowej szaty graficznej, dostosowania serwisu do standardów dostępności cyfrowej, wprowadzono nowy podział tematyczny – wyodrębniono część DLA PROFESJONALISTÓW, dedykowaną osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, a także stworzono podstawy do uruchomienia w kolejnych latach takich funkcjonalności, jak forum internetowe, baza dobrych praktyk, wyszukiwanie szkoleń itp.

Inne aktywności przewidziane w ramach opisywanego działania, nie były planowane na rok 2021.

Działanie 2.5 Współdziałanie i wymiana doświadczeń oraz informacji pomiędzy służbami i instytucjami na wszystkich szczeblach administracji samorządowej przez zawiązywanie porozumień, koalicji czy prezentowanie dobrych praktyk na udostępnionych portalach.

Realizując zapisy Programu, Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych – pani Krystyna Żejmo-Wysocka zaprezentowała działania samorządu województwa wspierające rodziny i ich prawidłowe funkcjonowanie w trakcie Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W trakcie swojego wystąpienia, które odbyło się w Cerkynie, w dniu 16 września 2021 r., pani Dyrektor podkreśliła wartość współpracy różnych podmiotów, a w szczególności władz gminy, w kształtowaniu lokalnego środowiska przyjaznego rodzinom. Istotnym elementem tego wystąpienia, było wskazanie roli wójtów w kreowaniu działań skierowanych do rodzin w kryzysie, w tym doświadczonych przemocą domową.

Działanie 2.6 Podjęcie efektywnej współpracy z instytucjami edukacyjnymi czy poradniami prowadzonymi przez organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe w zakresie możliwych do realizacji działań ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym.

Kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu w realizacji zadania „Monitorowanie zjawiska oraz przeciwdziałanie niekorzystnym wpływom alternatywnych ruchów religijnych i parareligijnych na życie mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego” (na podstawie umowy nr UM_SE.616.1.0004.2021 z dnia 2 marca 2021 r.). W efekcie tej współpracy realizowane były dyżury specjalisty ds. sekt dla mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego i udzielane były porady w zakresie uwikłania i przemocy stosowanej przez sekty wobec członków rodzin. W roku 2021 udzielono 33 (niektóre osób korzystały z pomocy specjalisty kilkakrotnie). Wydano również publikację książkową (na temat funkcjonowania i niekorzystnego wpływu alternatywnych ruchów religijnych i parareligijnych na życie naszych mieszkańców) pt. Historia „końców świata” oraz przepowiednie. Apokaliptyka w datach, czyli kiedy koniec? (część druga – XIII-XVIII w.). Istotnym elementem projektu było XIII Toruńskie Sympozjum poświęcone Alternatywnym Ruchom Religijnym i Religiom pt. Nowa duchowość jako wyzwanie dla tradycyjnych tożsamości religijnych i kulturowych w Polsce. W sympozjum wzięło udział stacjonarnie ok. 50 osób oraz zdalnie (internetowo) ok. 300 osób (licząc ilość odston).

Rozpoczęto również rozmowy ze Szpitalem Uniwersyteckim nr 2 im. J. Bizuela w Bydgoszczy, jednak nie udało się ich sfinalizować do końca 2021 r. i podpisanie stosownego porozumienia przeniesiono na rok kolejny.

Działanie 2.7 Organizacja w środowisku lokalnym (powiatowym i międzygminnym) spotkań i warsztatów dla osób pracujących na rzecz rodziny prezentujących dobre praktyki w zakresie współpracy różnych instytucji/środowisk na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promowania sieci współpracy międzyinstytucjonalnej.

Podjęto wstępne przygotowania do organizacji warsztatów dla przedstawicieli PCPR, służących budowaniu sieci współpracy różnych instytucji funkcjonujących na terenie powiatu, na rzecz wsparcia rodzin dotkniętych przemocą domową. Przeprowadzono wstępne rozmowy z przedstawicielami realizatora projektu „Lider kooperacji”. Prace związane z realizacją warsztatów będą kontynuowane w kolejnym roku.

Wskaźniki realizacji opisanego wyżej celu prezentuje tabela nr 3.

Tabela 3. Realizacja w roku 2021 działań w ramach celu: Wzrost społecznej świadomości zjawiska i odpowiedzialności za ograniczenie skali przemocy w rodzinie oraz wzmocnienie faktycznej sieci współpracy różnych środowisk działających na rzecz rodziny.

wskaźnik	Plan 2021	Wykonanie 2021
liczba przygotowanych i udostępnionych opracowań, raportów i analiz dot. występowania i skali zjawiska przemocy dotyczącej rodziny oraz jej wpływu na życie mieszkańców województwa	0	0
liczba przeprowadzonych akcji, kampanii informacyjnych (wyemitowanych audycji radiowych, telewizyjnych, internetowych) dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie i jego negatywnych skutków oraz kampanii społecznych, audycji w zakresie budowania prospołecznych postaw i życzliwości w relacjach społecznych	1	3
liczba edycji wydanych materiałów informacyjnych (plakaty, ulotki, poradniki, informatory)	1	2
liczba projektów lokalnych zrealizowanych we współpracy z samorządem województwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (dzieci, osoby starsze, cudzoziemcy)	0	0
prowadzenie wojewódzkiej strony internetowej poświęcone zagadnieniom przemocy w rodzinie oraz internetowej bazy dobrych praktyk z terenu województwa dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Na bieżąco	Na bieżąco
utworzenie i administrowanie internetowym forum dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	0
liczba zorganizowanych mitingów, forów wymiany doświadczeń itp. spotkań profesjonalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0	0
liczba wystąpień do samorządowców gminnych i powiatowych (konwenty) zachęcających do zintensyfikowania działań na rzecz ograniczenia przemocy w rodzinie	1	1
liczba instytucji (uczelnie wyższe, sądy, prokuratury) i służb publicznych (policja, służba kuratorska, ochrona zdrowia) współdziałających w realizacji przeciwdziałania przemocy w danym roku	2	1
liczba interdyscyplinarnych warsztatów zorganizowanych w powiatach / gminach dla kadry zarządzającej różnymi placówkami działającymi na rzecz rodziny	1	0

Kierunek interwencji III. Wzmocnienie lokalnej sieci infrastrukturalnej pomocy osobom doświadczającym przemocy, w tym wspieranie samorządów powiatowych i gminnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w wypełnianiu ich ustawowych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy (w szczególności w tworzeniu punktów konsultacyjnych; ośrodków wsparcia, punktów interwencji kryzysowej, domów dla matek z małoletnimi dziećmi, mieszkań socjalnych czy komunalnych dla osób doświadczających przemocy, dostęp do poradnictwa anonimowego. Upowszechnienie działań edukacyjnych, terapeutycznych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz pomoc rodzinom (zarówno już dotkniętym przemocą, jak i tym dopiero zagrożonym przemocą domową), czyli mediacje rodzinne, praca z osobami dorosłymi wywodzącymi się z rodzin przemocowych, wsparcie rodzin nieporadnych wychowawczo (szkoły rodziców, terapia rodzinna, itp.).

Celem strategicznym wyznaczonym dla III kierunku interwencji jest: „Większa dostępność różnorodnych form pomocy infrastrukturalnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.”¹⁹. Dla realizacji tego celu zaplanowano opisane poniżej działania.

Działanie 3.1 Aktywna współpraca z samorządami gminnymi w organizowaniu sieci pomocy dla osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie – kontynuacja projektu Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia.

Kontynuacja projektu Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia możliwa jest dzięki współfinansowaniu realizacji tego zadania przez samorządy gminne naszego województwa. W roku 2021 w projekcie uczestniczyło 130 gmin, a łączna kwota środków pozyskanych w wyniku podpisania z tymi gminami porozumienia dotyczącego „wspólnej realizacji i wspólnego uczestniczenia w finansowaniu zadania o nazwie – Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia” wyniosła 77.665,70 zł

W ramach aktywności realizowanych w projekcie Kujawsko-Pomorskie Niebieska Linia udzielono łącznie 1.162 porady (dot. łącznie porad prawnych oraz porad i konsultacji psychologicznych), ponadto 12 osobom udzielono porad internetowych oraz 7 spraw prowadzonych było przez kancelarię adwokacką (zastępstwo procesowe) przed sądami powszechnymi.

Działanie 3.2 Przygotowanie w porozumieniu z samorządami lokalnymi oferty pomocy dla rodzin cudzoziemskich oraz rodzin o szczególnych potrzebach (z osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi, starszymi).

Podjęcie realizacji tego działania zaplanowano na kolejne lata, nie były planowane na rok 2021, ani podejmowane w raportowanym roku żadne przedsięwzięcia w ramach tego działania.

¹⁹ Por. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026”, s. 19 i 20

Działanie 3.3 Stworzenie w porozumieniu z samorządami lokalnymi systemu pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wskaźnikiem monitorującym to działanie jest: "liczba spotkań, konferencji, warsztatów poświęconych pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie dla specjalistów pracujących w tym obszarze i / lub przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za realizację tych zadań". W 2021 roku (27 października) odbyła się konferencja pt. „Praca z osobami stosującymi przemoc w rodzinie”²⁰, na którą zostali zaproszeni przedstawiciele PCPR-ów, którzy realizują wspomniane działania na terenie powiatów województwa kujawsko-pomorskiego oraz absolwenci wrześniowego szkolenia dla trenerów programu „Bez przemocy”. W trakcie spotkania przypomniano działania samorządu skoncentrowane na pracy z osobami stosującymi przemoc domową – udostępnienie programu „Bez przemocy. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie” oraz szkolenie trenerów do realizacji wspomnianego programu. Ponadto, na konferencji zaprezentowano zaktualizowany „Ramowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, a przede wszystkim pozyskany przez samorząd województwa kujawsko-pomorskiego „Program psychologiczno-terapeutyczny «Ku mocy»”²¹.

Od listopada 2021 r. samorzady powiatowe mogą wystąpić z wnioskiem do Departamentu Spraw Społecznych²² o udostępnienie nieodpłatnej licencji na korzystanie z ww. programu. Do końca 2021 r. z takim wnioskiem wystąpił Powiat Chełmiński. Podpisanie stosownej umowy licencyjnej nastąpiło już w roku 2022.

Działanie 3.4. Upowszechnianie metod pomocy rodzinom w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych (np. w sprawach okołorozwodowych) – mediacje rodzinne, psychoedukacja rodzin itp.

Biuro wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy w porozumieniu z konsultantami Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii, skierowało na mediacje kilka rodzin, w których zaistniał konflikt²³. Odbyły się 4 mediacje, w których jedna zakończyła się wypracowaniem rozwiązania części kwestii spornych, jednak nie doszło do podpisania ugody mediacyjnej, w trzech pozostałych przypadkach nie osiągnięto porozumienia.²⁴

Wymienione poniżej działania od 3.5 do 3.7 nie były planowane do realizacji w roku 2021, stąd tylko je wymieniono, nie przypisując im żadnych konkretnych wydarzeń.

Działanie 3.5. Tworzenie we współpracy z samorządami lokalnymi bazy danych instytucji oferujących pomoc rodzinie, w tym rodzinie doświadczającej przemocy oraz projektów na rzecz pomocy rodzinom. Upowszechnianie i aktualizacja tych baz.

Działanie 3.6. Przeprowadzenie otwartych konkursów ofert na realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w zakresie różnych form profilaktyki zachowań przemocowych.

²⁰ Relacja z konferencji dostępna na <http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/70/praca-z-osobami-stosujacymi-przemoc-istotny-element-przeciwdzialania-przemocy-w-rodz>

²¹ O programie „Ku mocy” można przeczytać na str. 6 niniejszego raportu.

²² Od 1.01.2022 r. Departament Spraw Społecznych i Zdrowia

²³ Co od zasady nie kieruje się na mediacje rodzin, w których już występuje przemoc domowa.

²⁴ Dokumentacja dotycząca tych spraw znajduje się w Biurze Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy.

Działanie 3.7. Popularyzacja programów profilaktycznych zapobiegających zachowaniom przemocowym w rodzinie (np. program „Chrońmy dzieci”, „Konferencji grup rodzinnych”, „Szkoła rodzica” itp.).

Wskaźniki realizacji celu 3 prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4. Realizacja w roku 2021 działań w ramach celu: Większa dostępność różnorodnych form pomocy infrastrukturalnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

wskaźnik	Plan 2021	Wykonanie 2021
liczba porozumień podpisanych z gminami województwa kujawsko-pomorskiego o współpracy przy realizacji projektu Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia	129	130
liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą udzielonych w ramach Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii	2.000	1.162
liczba utworzonych w porozumieniu z samorządami powiatowymi punktów pomocy / konsultacyjnych dla rodzin cudzoziemskich oraz rodzin o szczególnych potrzebach	0	0
liczba spotkań, konferencji, warsztatów poświęconych pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie dla specjalistów pracujących w tym obszarze i / lub przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za realizację tych zadań	1	1
liczba przeprowadzonych mediacji rodzinnych / zajęć psychoedukacyjnych dla rodzin	5	4
powstanie bazy danych placówek / instytucji / projektów działających na rzecz rodziny, w tym rodziny w kryzysie czy rodziny dotkniętej przemocą	0	0
liczba projektów dotowanych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w zakresie różnych form profilaktyki zachowań przemocowych	0	0
liczba spotkań / seminariów / konferencji dot. wczesnej profilaktyki przemocy w rodzinie	0	0

Podsumowanie

Analizując pierwszy rok realizacji nowego programu przeciwdziałania przemocy w naszym województwie, należy podkreślić, że część działań realizowanych było nie tylko przez komórkę bezpośrednio odpowiedzialną za zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ale także przez inne komórki, np. Departament Promocji czy Biuro Prasowe w Gabinetecie Marszałka.

Przegląd wskaźników, które przedstawiono w tabelach 2 – 4, wykazuje wystąpienie pewnych odchyień w stosunku do planowanych wartości. Wspomniane odchylenia zostaną omówione poniżej.

Wskaźniki, których poziom był wyższy od zakładanego.

1. *Liczba scenariuszy lekcji, materiałów dydaktycznych opracowanych na potrzeby nauczycieli i pedagogów szkół różnych szczebli* – pierwotnie planowano opracowanie w 2021 r. scenariusza tylko dla jednej klasy / jednego poziomu wiekowego. Jednak w wyniku analizy odpowiedzi na zapytanie ofertowe dot. przygotowania tych materiałów otrzymano interesujące oferty opracowania kilku scenariuszy. Dodatkowo 3 z nich stanowią pewien cykl (dotyczy scenariusz dla klas „0” do III szkoły podstawowej) wykorzystujące ten sam motyw zmieniając metody edukacyjne – adekwatnie do kolejnych etapów rozwoju uczniów. W rezultacie opracowano 6 scenariuszy i tym samym zwiększono w danym roku poziom realizacji wskaźnika.
2. *Liczba konsultacji / porad udzielonych osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie* – rok 2021 był pierwszym, w którym uruchomiono telefoniczne konsultacje dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych (ZI), co więcej konsultacje te zostały uruchomione dopiero od maja. Dlatego też, wskaźnik ustalono na dość niskim poziomie – 20 konsultacji. Początkowo dyżurujący konsultant skupiał się na inicjowaniu kontaktów z przewodniczącymi ZI i przekazywaniu informacji o funkcjonowaniu punktu konsultacyjnego. Wraz z upływem czasu pojawiły się konkretne zapytania ze strony przedstawicieli ZI. Zapytań takich było 28, czyli o 40% więcej niż planowano.
3. *Liczba przeprowadzonych akcji, kampanii informacyjnych (wyemitowanych audycji radiowych, telewizyjnych, internetowych) dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie i jego negatywnych skutków oraz kampanii społecznych, audycji w zakresie budowania prospołecznych postaw i życzliwości w relacjach społecznych* – w harmonogramie rzeczowo-finansowym na rok 2021 zaplanowano jedno takie przedsięwzięcie (program z cyklu „Mocne wsparcie”). Jednak w ciągu roku pojawiła się propozycja udziału w radiowej audycji „Pytać każdy może”, a pod koniec roku posiadane środki finansowe pozwoliły na kampanię prasową informującą o Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii. Tym samym omawiany wskaźnik osiągnął wartość „3/1” (nie licząc przedsięwzięć prowadzonych przez inne komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu).
4. *Liczba edycji wydanych materiałów informacyjnych (plakaty, ulotki, poradniki, informatory)* – w ramach działania 2.2. wydano 2 materiały informacyjne – planowaną w harmonogramie rzeczowo-finansowym broszurę informacyjną A5 oraz kalendarz na rok 2022 opatrzone informacjami (dane kontaktowe) o Kujawsko-Pomorskiej

Niebieskiej Linii. Wydanie tego drugiego materiału uzależnione było od poziomu wykorzystania środków na inne przedsięwzięcia.

5. *Liczba porozumień podpisanych z gminami województwa kujawsko-pomorskiego o współpracy przy realizacji projektu Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia – w 2021 r. udało się podpisać kolejne porozumienie (z gminą miejsko-wiejską Jabłonowo Pomorskie), pomimo iż pod koniec 2020 r. gmina ta nie deklarowała chęci współpracy. Intensywne rozmowy prowadzone z władzami Jabłonowa Pomorskiego pozwoliły na osiągnięcie wyższej niż planowano liczby aktualnych porozumień (130 na planowane 129).*

Wskaźniki, dla których nie osiągnięto zakładanego poziomu.

1. *Liczba szkoleń zorganizowanych dla pracowników instytucji bezpośrednio działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – co prawda przeprowadzono 3 z 4 planowanych szkoleń, ale także czwarte szkolenie (e-learningowe dedykowane przedstawicielom oświaty) zostało w 2021 roku opracowane i przygotowane do umieszczenia na platformie szkoleniowej MOODLE. Jednak w związku z awarią ww. platformy nie udało się opublikować szkolenia²⁵. W związku z powyższym, pomimo merytorycznej gotowości, szkolenie nie mogło być udostępnione odbiorcom i wskaźnik realizacji opisywanego działania pozostał na poziomie 3 w stosunku do 4 planowanych szkoleń.*
2. *Liczba osób przeszkolonych (ogółem) – konsekwencją wyżej opisanej sytuacji jest mniejsza od planowanej liczba osób przeszkolonych. Planowano, że szkolenie e-learningowe odbędzie 30 przedstawicieli oświaty (pedagogów szkolnych, nauczycieli, pracowników poradni pedagogiczno-psychologicznych), a w związku z opisaną w powyższym punkcie sytuacją nie było to możliwe. Dlatego też, liczba przeszkolonych osób było niższa – 142 osoby na planowane 170 (84%).*
3. *Liczba instytucji (uczelnie wyższe, sądy, prokuratury) i służb publicznych (policja, służba kuratorska, ochrona zdrowia) współdziałających w realizacji przeciwdziałania przemocy w danym roku – osiągnięta wartość tego wskaźnika w roku 2021 wyniosła 1 na planowany poziom 2. Drugą instytucją, z którą zainicjowano współpracę był Szpital Uniwersytecki nr 2 im. Dr Jana Bizuela w Bydgoszczy – doszło do spotkania z przedstawicielami tej instytucji i uzgodniono wstępny obszar współpracy – jednak w 2021 r. nie udało się sfinalizować podpisania porozumienia. Należy jednak zaznaczyć, że szereg przedsięwzięć realizowanych w 2021 odbyło się dzięki współpracy ze wskazanymi podmiotami (np. szkolenie dla policjantów, warsztaty profilaktyczne przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu) – zostały one zakwalifikowane do innych kategorii i dlatego nie ujęto ich w omawianym wskaźniku.*
4. *Liczba interdyscyplinarnych warsztatów zorganizowanych w powiatach / gminach dla kadry zarządzającej różnymi placówkami działającymi na rzecz rodziny – przygotowano założenia takich warsztatów oraz podjęto rozmowy z realizatorami projektu „Liderzy kooperacji” o wspólnej realizacji warsztatów zachęcających do tworzenia sieci współpracy między różnymi instytucjami działającymi na terenie powiatu. Realizację warsztatów przełożono na rok 2022 - prace przygotowawcze są dalej prowadzone.*

²⁵ Dostęp do platformy Moodle został przywrócony na początku lutego 2022 r.

5. *Liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą udzielonych w ramach Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii* – w Biurze Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy prowadzona jest statystyka udzielanych porad – w 2021 r. zarejestrowano ich 1162 (łącznie porad prawnych, psychologicznych i specjalistycznych konsultacji psychologicznych) wobec planowanych 2000 takich porad (w 2020 było tych porad 1303). Zaobserwowany spadek udzielonych porad może wynikać z rozszerzającej się oferty bezpłatnych porad zarówno prawnych jak i psychologicznych. Pomimo, iż większość z takich ofert dotyczy dużych miast (np. bezpłatna pomoc psychologiczna dla rodzin oferowana przez Fundację „NIE – zwykła” dla Rodziny w Bydgoszczy, bezpłatne, telefoniczne wsparcie psychologiczne oferuje Toruński Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, Poradnia Rodzinna w Kamienicy inicjatyw w Toruniu, czy sieć Punktów Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem), jednak zwiększa w sposób istotny dostępność pomocy. Dodatkowo, widać wzrost liczby osób zgłaszających się na Kujawsko-Pomorską Niebieską Linie w drugiej połowie roku, czyli w okresie gdy zostały „poluzowane” obostrzenia covidowe. Może to wynikać z faktu, że w tym okresie osoby dotknięte przemocą miały możliwość swobodniejszej rozmowy czy osobistego spotkania z konsultantami KPNL²⁶.
6. *Liczba przeprowadzonych mediacji rodzinnych / zajęć psychoedukacyjnych dla rodzin* – skierowano na mediacje 4 rodziny (wskaźnik zaplanowano na poziomie 5 rodzin). Rekomendowanie mediacji możliwe jest osobom / rodzinom, które są w konflikcie, ale nie występuje w nich przemoc. Wśród zgłaszających się do konsultantów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii, są głównie osoby już doświadczające przemocą i takich osób / rodzin nie kieruje się na mediacje.

Analizując powyższe odchylenia należy zwrócić uwagę na fakt, że w pierwszej połowie 2021 r. obowiązywały bardziej rygorystyczne obostrzenia związane z pandemią Covid-19 i wiele inicjatyw zostało przeniesionych na okres VI, IX-XI 2021. Ze względu na priorytet związany z ustawowymi obowiązkami nałożonymi na samorząd województwa w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – szkolenie kadr pracujących w tym obszarze, wysiłki Departamentu Spraw Społecznych skoncentrowane były w pierwszej kolejności na realizację szkoleń. Dlatego też, niektóre przedsięwzięcia (np. warsztaty opisane w p. 4 Podsumowania) nie zostały sfinalizowane ze względów czasowych. Okres wyłączenia spotkań bezpośrednich i stacjonarnych zaowocował natomiast zintensyfikowaniem działań koncepcyjnych, informacyjnych i promocyjnych – czego rezultatem było osiągnięcie, większego niż planowano, poziomu wskaźników takich jak scenariusze lekcji, kampanii i akcje informacyjne, materiały itp.

Biorąc pod uwagę, że był to pierwszy rok realizacji nowego Programu oraz zaawansowanie prac w obszarach, w których osiągnięto niższy poziom wskaźników, nie występuje zagrożenie dla realizacji założonych w Programie celów.

²⁶ 10 czerwca 2021 roku przywrócone zostaną dyżury osobiste w ramach funkcjonowania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii

Finansowanie realizacji Programu w roku 2021

Środki finansowe przeznaczone na realizację Programu w budżecie na rok 2021. wynosiły łącznie 500.000,00 zł i były zarezerwowane w dwóch zadaniach budżetowych.

1. Wojewódzki Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia (W/N/852/59/NL) – 400.000,00 zł. Wykorzystano 343.446,59 zł czyli 85,86% środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania budżetowego.
2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – szkolenia (W/N/852/16/Szkolenia) – 100.000,00 zł (środki z dotacji celowej z budżetu państwa). Wydatkowano wszystkie środki finansowe przeznaczone na realizację zadania budżetowego.

Strukturę wydatkowania ww. środków finansowych w podziale na realizację poszczególnych działań prezentuje tabela 5.

Tabela 5. Podsumowanie wydatków poniesionych w roku 2021 na realizację Programu²⁷

Lp.	Działanie	W/N/852/59/NL	W/N/852/16/Szkolenia
Cel 1. Wzrost świadomości dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie wśród osób bezpośrednio pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osób przygotowujących się do tej pracy oraz przedstawicieli szerokorozumianego otoczenia rodziny, a także podnoszenie ich wiedzy i kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu			
1.	Systematyczne organizowanie szkoleń dla osób pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych oraz realizatorów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	21.811,00	100.000,00
2.	Organizowanie konferencji, warsztatów, seminariów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób pracujących w instytucjach oświatowych, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, władz samorządowych i organizacji pozarządowych		
3.	Organizacja spotkań informacyjnych z przedstawicielami lokalnych samorządów zawodowych prawniczych oraz regionalnym i instytucjami wymiaru sprawiedliwości (sądy, prokuratury) w celu wprowadzenia do programów szkoleń dla aplikantów oraz do programów szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników tych instytucji, zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i szczególnej roli w tym obszarze zawodów prawniczych i pracowników wymiaru sprawiedliwości	6.600,00	-

²⁷ Dane na podstawie Sprawozdań z wykonania planu finansowego zadań budżetowych za 2021 rok

4.	Nawiązanie współpracy z Kujawsko-Pomorskim Kuratorem Oświaty oraz funkcjonującymi w regionie placówkami doskonalenia zawodowego nauczycieli w celu włączenia zagadnień z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym szczególnie diagnozy zjawiska i kompleksowych metod pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie) do systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli, treści rad pedagogicznych i innych spotkań kadry merytorycznej poradni psychologiczno-pedagogicznych i szkół różnego szczebla	233,50	-
5.	Przeprowadzenie spotkań z władzami wyższych uczelni (publicznych i niepublicznych działających w województwie kujawsko-pomorskim) w celu wprowadzenia do programów studiów tematów, przedmiotów związanych z problemem przemocy w rodzinie, systemem przeciwdziałania temu zjawisku oraz rolem różnych grup zawodowych i społecznych w zatrzymywaniu tego negatywnego zjawiska.		
6.	Przygotowanie materiałów dydaktycznych dla nauczycieli różnych szczebli do przeprowadzenia zajęć z zakresu przeciwdziałania przemocy	1.912,00	-
7.	Przygotowywanie i dystrybuowanie materiałów informacyjnych poradników z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla specjalistów, szczególnie przedstawicieli oświaty i ochrony zdrowia		
8.	Opracowanie gotowych narzędzi pracy, np. opracowania konkretnych programów, wytycznych, algorytmów postępowania, procedur, scenariuszy spotkań itp. (pomocnych zarówno w pracy z osobami doświadczającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc w rodzinie) dla poprawy jakości współpracy pomiędzy przedstawicielami różnych służb oraz promocja już opracowanych narzędzi o podobnym charakterze	1.600,00	-
9.	Stworzenie portalu internetowego, na którym zebrane będą wszelkie informacje na temat procedury NK, przepisy, procedury, schematy postępowania itp. – modernizacja, rozbudowa i bieżąca aktualizacja domeny http://www.niebieskałinia.kujawsko-pomorskie.pl/	10.335,00	-

10.	Uruchomienie konsultacji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie świadczonych przez zespół doradców/supervizorów – rozszerzenie o ten element działalności Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii (KPNL).	4.480,00	-
11.	Organizacja, przez instytucje bezpośrednio działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, superwizji i szkoleń w zakresie przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu pracowników pierwszego kontaktu	13.299,97	-
Cel 2. Wzrost społecznej świadomości zjawiska i odpowiedzialności za ograniczenie skali przemocy w rodzinie oraz wzmocnienie faktycznej sieci współpracy różnych środowisk działających na rzecz rodziny			
1.	Prowadzenie badań, analiz, diagnoz dot. występowania i skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz jej wpływu na życie mieszkańców województwa	-	-
2.	Rozpowszechnianie informacji nt. skali zjawiska przemocy w rodzinie, form przemocy, przepisów prawnych, środków, metod, form zapobiegania występowania aktów przemocy poprzez kampanie społeczne, akcje promocyjne, wydawnictwa, wywiady, audycje sponsorowane itp. poprzez inicjowanie lub zaangażowanie się w akcje i kampanie społeczne o charakterze edukacyjnym dot. przeciwdziałania przemocy, zwalczania uprzedzeń, dyskryminacji oraz kreowania postaw prospołecznych	19.446,61	-
3.	Wspieranie (finansowe, merytoryczne) projektów dot. zapobiegania przemocy, nierówności związanej np. z płcią, wiekiem, statusem społecznym, krajem pochodzenia (cudzoziemcy) w szczególności projektów opartych na społecznej, obywatelskiej aktywności (granty)	-	-
4.	Utworzenie forum wymiany doświadczeń i informacji, materiałów pomocniczych itp. dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (funkcjonalność w ramach modernizowanego portalu internetowego), lokalne i/lub regionalne meetingi specjalistów	-	-

5.	Współdziałanie i wymiana doświadczeń oraz informacji pomiędzy służbami i instytucjami na wszystkich szczeblach administracji samorządowej przez zawiązywanie porozumień, koalicji czy prezentowanie dobrych praktyk na udostępnionych portalach	-	-
6.	Podjęcie efektywnej współpracy z instytucjami edukacyjnymi czy poradniami prowadzonymi przez organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe w zakresie możliwych do realizacji działań ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym	29.868,40	-
7.	Organizacja w środowisku lokalnym (powiatowym i międzygminnym) spotkań i warsztatów dla osób pracujących na rzecz rodziny prezentujących dobre praktyki w zakresie współpracy różnych instytucji/środowisk na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promowania sieci współpracy międzyinstytucjonalnej	-	-
Cel 3. Większa dostępność różnorodnych form pomocy infrastrukturalnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie			
1.	Aktywna współpraca z samorządami gminnymi w organizowaniu sieci pomocy dla osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie – kontynuacja projektu Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia	226.350,32	-
2.	Przygotowanie w porozumieniu z samorządami lokalnymi oferty pomocy dla rodzin cudzoziemskich oraz rodzin o szczególnych potrzebach – (z osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi, starszymi)	-	-
3.	Stworzenie w porozumieniu z samorządami lokalnymi systemu pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie	2.475,00	-
4.	Upowszechnianie metod pomocy rodzinom w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych (np. w sprawach okołorozwodowych) – mediacje rodzinne, psychoedukacja rodzin itp.	2.055,26	-
5.	Tworzenie we współpracy z samorządami lokalnymi bazy danych instytucji oferujących pomoc rodzinie, w tym rodzinie doświadczającej przemocy oraz projektów na rzecz pomocy rodzinom. Upowszechnianie i aktualizacja tych baz	-	-

6.	Przeprowadzenie otwartych konkursów ofert na realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w zakresie różnych form profilaktyki zachowań przemocowych	-	-
7.	Popularyzacja programów profilaktycznych zapobiegających zachowaniom przemocowym w rodzinie (np. program „Chrońmy dzieci”, „Konferencji grup rodzinnych”, „Szkoła rodzica” itp.)	-	-
Inne wydatki			
1.	Materiały i usługi wspomagające bieżącą działalność Biura Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy	2.979,53	-
RAZEM		443.446,59	100.000,00

Spis załączników

1. Przykładowy projekt ogłoszenia prasowego.
2. Przykładowe posty opublikowane na oficjalnym profilu facebooku województwa kujawsko-pomorskiego w ramach projektu COMPAS.
3. Projekt broszury informacyjnej (format 8 str. X A5).
4. Projekt kalendarza na rok 2022.
5. Projekty materiałów pomocniczych.

Załącznik nr 1. Przykładowy projekt ogłoszenia prasowego

Ogłoszenie ukazało się w *Czasie Chełmna* – w dniach 26 listopada oraz 3 i 10 grudnia 2021 r.

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

DOŚWIADCZASZ PRZEMOCY...
JESTEŚ ŚWIADKIEM PRZEMOCY W RODZINIE...
SZUKAJ POMOCY:

KUJAWSKO-POMORSKA NIEBIESKA LINIA

Telefoniczne Pogotowie dla Osób Doznających
Przemocy Domowej

Pomoc prawna i psychologiczna – bezpłatny numer

800 154 030

(codziennie w godz. 17-21)

e-mail: niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl

Dodatkowo osobista pomoc prawna w Chełmnie

(pierwsze środy miesiąca w godz. 9-14)

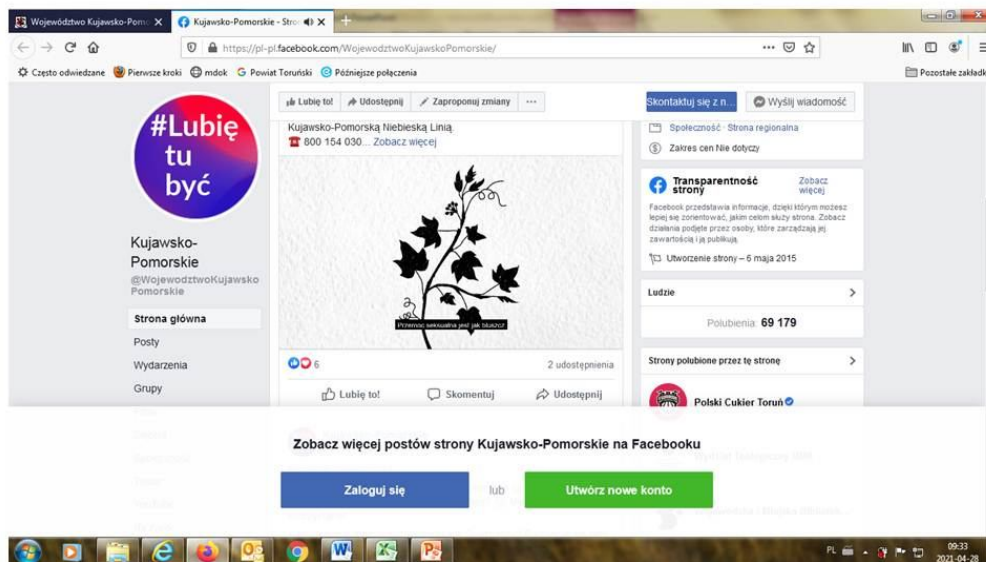
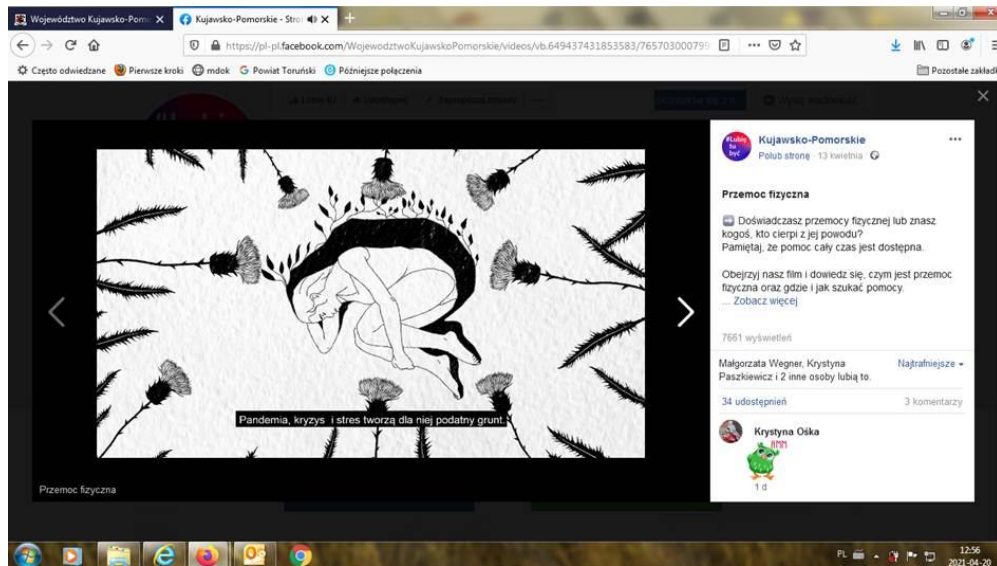
**MIEJSKI OŚRODEK PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ**

ADRES: **UL. KAMIONKA 3**

ZAPISY - TELEFON: **56 686 30 72 / 500 173 322**

Załącznik nr 2. Przykładowe posty opublikowane na oficjalnym profilu facebooku województwa kujawsko-pomorskiego w ramach projektu COMPAS

Posty z dnia 20.01.2021 r. oraz 28.04.2021 r.

Załącznik nr 3. Projekt broszury informacyjnej

KUJAWY POMORZE

Kujawsko-Pomorskie przeciw przemocy

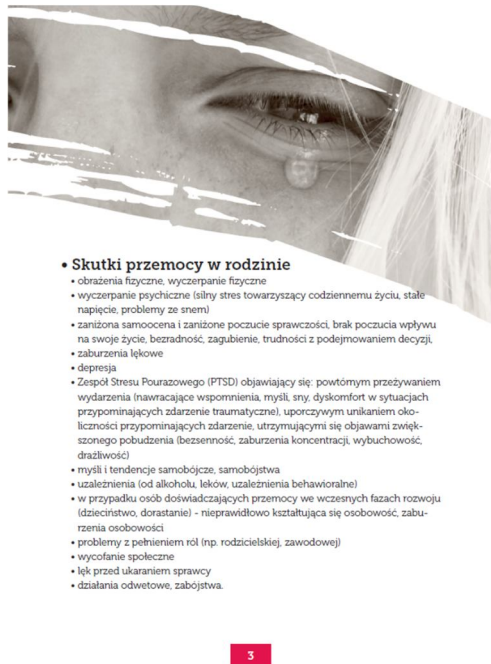
Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026

Jak możesz rozpoznać przemoc w rodzinie?

- **Definicja przemocy:**
Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Dz. U. 2020 r. poz. 218 i poz. 956).
- **Rodzaje przemocy**
przemoc psychiczna
przemoc fizyczna
przemoc seksualna
przemoc ekonomiczna
zaniedbanie
- **Cykl przemocy**
 1. faza narastania napięcia
 2. faza agresji
 3. faza miesiąca miodowegoZ każdym następnym cyklem przemoc staje się gwałtowniejsza, a sam cykl trwa krócej.

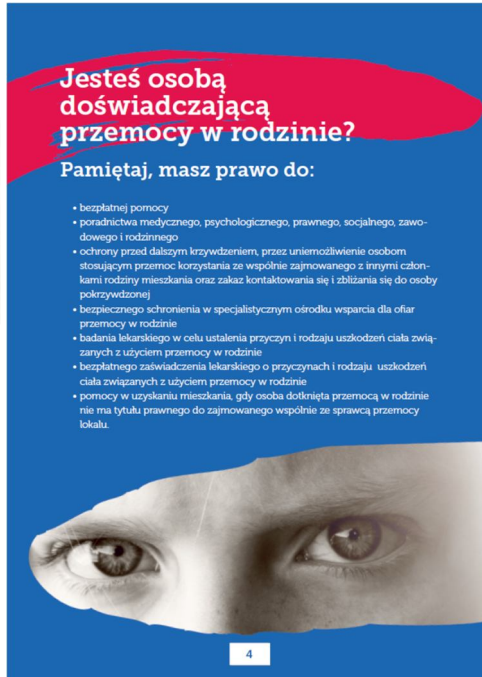
2

Skutki przemocy w rodzinie

- obrażenia fizyczne, wyczerpanie fizyczne
- wyczerpanie psychiczne (silny stres towarzyszący codziennemu życiu, stałe napięcie, problemy ze snem)
- zaniziona samoocena i zanizone poczucie sprawczości, brak poczucia wpływu na swoje życie, bezradność, zagubienie, trudności z podejmowaniem decyzji, zaburzenia lękowe
- depresja
- Zespół Stresu Pourazowego (PTSD) objawiający się: powtórnym przeżywaniem wydarzeń (nawracające wspomnienia, myśli, sny, dyskomfort w sytuacjach przypominających zdarzenie traumatyczne), uporczywym unikaniem okoliczności przypominających zdarzenie, utrzymującymi się objawami zwiększonego pobudzenia (bezsennosc, zaburzenia koncentracji, wybuchowość, drażliwość)
- myśli i tendencje samobójcze, samobójstwa
- uzależnienia (od alkoholu, leków, uzależnienia behawioralne)
- w przypadku osób doświadczających przemocy we wczesnych fazach rozwoju (dzieciństwo, dorastanie) - nieprawidłowo kształtująca się osobowość, zaburzenia osobowości
- problemy z pełnieniem ról (np. rodzicielskiej, zawodowej)
- wycofanie społeczne
- lęk przed ukaraniem sprawcy
- działania odwetowe, zabiójstwa.

3

Jesteś osobą doświadczającą przemocy w rodzinie?

Pamiętaj, masz prawo do:

- bezpłatnej pomocy
- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego
- ochrony przed dalszymi krzywdzeniem, przez umożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakaz kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej
- bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie
- bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie
- pomocy w uzyskaniu mieszkania, gdy osoba doznała przemocy w rodzinie nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu.

4

Jesteś osobą doświadczającą przemocy w rodzinie?

Zgłoś się po pomoc do:

- najbliższego ośrodka pomocy społecznej
- punktu podstawowej opieki medycznej
- pedagoga szkolnego lub wychowawcy
- Policji
- punktu lub ośrodka interwencji kryzysowej
- punktów prowadzonych przez organizacje pozarządowe i związki wyznawcze
- osób zaprzyjaźnionych z najbliższego otoczenia (rodziny, sąsiadów, znajomych, przyjaciół)

lub zadzwoni na telefon zaufania – np. Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii (800 154 030) / Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (800 120 002) / Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka (800 12 12 12).

Gdy jesteś świadkiem przemocy w rodzinie, reaguj...

- nie bądź obojętny
- udziel wsparcia osobie doświadczającej przemocy w rodzinie
- zgłoś fakt stosowania przemocy w rodzinie na Policję, w ośrodku pomocy społecznej lub na telefon zaufania (800 154 030).

5

Polskie prawo nakłada na służby i instytucje publiczne konkretne obowiązki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- obowiązek udzielenia bezpłatnej pomocy osobie doznającej przemocy w rodzinie
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (dotyczy gminy)
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (gmina, powiat)
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej (powiat)
- odizolowanie osoby stosującej przemoc od osoby, wobec której ta przemoc jest stosowana (wydanie nakazu opuszczenia lokalu, wydanie zakazu zbliżania się)
- wszczęcie procedury Niebieskie Karty (dotyczy pracowników pomocy społecznej, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników oświaty, ochrony zdrowia, policjantów) w przypadku powzięcia informacji o wystąpieniu przemocy w rodzinie
- prowadzenie przez gminny zespół interdyscyplinarny i grupę roboczą procedury Niebieskie Karty, w szczególności opracowanie planu pomocy osobie doznającej przemocy w rodzinie i planu pomocy osobie stosującej przemoc w rodzinie
- wydanie bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Ponadto:

- osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnienie ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora
- osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym ośrodek pomocy społecznej, Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6

Stosujesz przemoc wobec swoich bliskich?

Pamiętaj, narażasz się na konsekwencje:

- rozpad związku i utrata rodziny
- interwencje Policji i/lub zatrzymanie
- nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania
- zakaz zbliżania się do osoby krzywdzonej
- ograniczenie lub nawet pozbawienie władzy rodzicielskiej i/lub ograniczenie kontaktów z dziećmi
- zasądzenie odszkodowania, zadośćuczynienia lub nawiązki na rzecz osoby krzywdzonej
- odpowiedzialność karną łącznie z pozbawieniem wolności.

Stosujesz przemoc wobec swoich bliskich?

Możesz to zmienić korzystając z pomocy:

- współpracując z gminnym zespołem interdyscyplinarnym realizującym procedurę Niebieskie Karty
- uczestnicząc w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowanym przez powiat
- uczestnicząc w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowanym przez gminę lub powiat.

7

Biuro Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy

– w dni robocze, w godzinach urzędowania
pracownicy Biura udzielają informacji
pod numerami telefonów
56/ 659 13 99 i 56/ 621 25 20

Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia

- Telefon zaufania 800 154 030
codziennie w godz. 17.00-21.00
udziela: porad – prawnik, wsparcia – psycholog
- Poradnia internetowa pod adresem e-mail:
niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl
- Zamiejscowe dyżury prawne (raz w miesiącu w każdej z poniżej wymienionych miejscowości):
 - Brodnica: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
ul. Jakuba 22, tel. 56 491 97 71
 - Bydgoszcz: Urząd Marszałkowski w Bydgoszczy,
ul. Jagiellońska 9, tel. 52 321 40 59
 - Chełmno: Miejski Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,
ul. Kamińska 3, tel. 56 686 50 73
 - Grudziądz: Urząd Marszałkowski w Grudziądzu,
ul. Waryńskiego 4, tel. 56 621 58 16
 - Inowrocław: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
ul. Św. Ducha 90, tel. 52 357 10 31
 - Włocławek: Urząd Marszałkowski we Włocławku,
ul. Bechiego 2, tel. 54 235 67 10

Więcej informacji na stronie

<http://www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl/>

Biuro Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
kwiecień 2021

Załącznik nr 4. Projekt kalendarza na rok 2022 z informacjami o Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii

„główka”

„kalendarium”

Styczeń/January *2022*

Tydzień Week	Poniedziałek Monday	Wtorek Tuesday	Środa Wednesday	Czwartek Thursday	Piątek Friday	Sobota Saturday	Niedziela Sunday
52						WOLNY DZIEŃ Święta, Wniebowstąpienie Pańskie	1 Święta, Boże Narodzenie
1	3 Domenica, Ostatni Dzień	4 Epiśkopia, Gregorz	5 Edward, Henry	6 TRZECIŃ KARŁÓW Krzysztof, Bolesław, Sławomir	7 Adama, Ładysła	8 Mikolasa, Inocencja	9 Andrzeja, Marcelego
2	10 Domenica, Wniebowstąpienie Pańskie	11 Alicja, Henryka	12 Arkadiusza, Bronisława	13 Rogosława, Włodzisława	14 Alicja, Hilary	15 Alicja, Pawła	16 Marcelego, Włodzisława
3	17 Poniedziałek, Jan	18 Majmunda, Piotr	19 Dawida, Marcelego	20 Pawła, Sławomira	21 Szymona, Józefina	22 Janusza, Włodzisława	23 Marek, Rajmunda
4	24/31 Jan, Marcin	25 Alicja, Piotr	26 Pawła, Polikarpa	27 Jan, Przemysła	28 Alicja, Włodzisława	29 Pawła, Zdzisława	30 Marek, Marcelego

„plecki”

tel. 800 154 030
niebieskalinia@kujawsko-pomorski.pl

Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia
www.niebieskalinia.kujawsko-pomorski.pl

Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2026

Kujawsko-Pomorskie
Urząd Marszałkowski
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Plac Traugotza 6, 87-100 Toruń

(06) 42 38 600, (06) 42 38 609
poczta@ujm.kujawsko-pomorski.pl
www.kujawsko-pomorski.pl

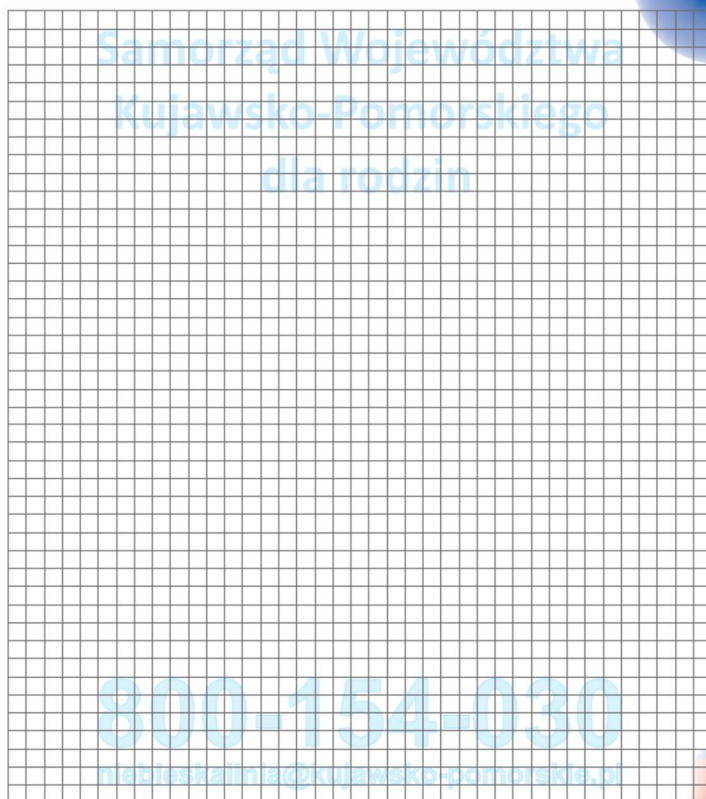
Niebieska Linia
Kujawsko-Pomorskie

Załącznik nr 5. Projekty materiałów pomocniczych

Nantes formatu A4

Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia
800-154-030 (codziennie w godz. 17:00-21:00)
www.niebieskalinia.kujawsko-pomorskie.pl
niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl

KUJAWY
POMORZE

Biurowo Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy
tel.: (56) 621-25-20, (56) 659-13-99
Wydział Polityki Społecznej
Departament Spraw Społecznych
ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
Urząd Marszałkowski
Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
Plac Teatralny 2, 87-100 Toruń

Wizytówka Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii

